YENİ DENGELENME NORMAL EKONOMİ

2021-2023 yıllarını kapsayan ve Yeni Dengelenme, Yeni Normal, Yeni Ekonomi ana temasıyla hazırlanan Yeni Ekonomi Programı tanıtıldı. Programda bu yıl için büyüme yüzde 0.3 olarak belirlenirken, yine bu yıl yüzde 10.5 düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilen enflasyonun ise gelecek üç yılda kademeli düşürülmesi hedeflendi.

%5.8
2021 için hedeflenen büyüme oranı
%8
2021 yılı enflasyon hedefi
%12.9
2021 için hedeflenen işsizlik oranı
%1.9
2021 için hedeflenen cari işlemler açığının milli gelire oranı

Yeni Dengelenme, Yeni Normal, Yeni Ekonomi ana temasıyla hazırlanan Yeni Ekonomi Programı (YEP) tanıtıldı.

2021-2023 yıllarını kapsayan YEP Vergi Denetim Kurulu İstanbul Ataşehir Hizmet Binası'nda düzenlenen basın toplantısıyla açıklandı. Programın özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'üncü yılı olan ve hedefleri önceden belirlenen 2023'ü kapsaması dikkat çekti.

Programı açıklayan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, YEP'teki üçlü ana temanın altını çizerek, "Ana temaların her birini ayrı bir meydan okuma olarak görüyoruz" diye konuştu.

Bakan Albayrak, dengelenme döneminde, salgın sürecine özgün olarak devreye alınan finansal tedbirlerin kademeli olarak kaldırılacağını ifade ederek, "Ağustos ayı başından bu yana ilgili kurumlarımız gerek faiz ve likidite adımlarıyla, gerekse de swap ve aktif rasyosu düzenlemeleriyle bu yönde adımlar atmaya başladığımızın örnekleri olarak öne çıkıyor. Normalleşme adımları önümüzdeki günlerde de haftalarda da devam edecek, hem finansal istikrarımıza hem de makroekonomik hedeflerimize katkı sağlayacaktır" dedi.

2021 için büyüme beklentisi yüzde 5.8

Bakan Albayrak, "Elbette teknik ekiplerimiz alternatif senaryolar da hazırladılar. Ama özellikle büyüme çerçevesi içerisinde 2020'ye güçlü bir büyüme performansıyla başlamıştık. Salgın etkisiyle Mart ayının ortasından itibaren başlayan daralmanın ardından üçüncü çeyrekte yeniden hızlı bir toparlanma sürecine girdik. Ağustos ayından itibaren atılmakta olan normalleşme adımlarının etkisiyle yılın geri kalanında büyüme dördüncü çeyrekte bir miktar ivme kaybedecek olsa da yılın tamamında büyümenin pozitif olmasını ve yüzde 0.3 oranında gerçekleşmesini öngörüyoruz" açıklamalarını yaptı.

Bakan Albayrak, Türkiye ekonomisinin 2018-2020 döneminde karşı karşıya kaldığı iç ve dış şoklar nedeniyle potansiyelinin oldukça altında büyüdüğüne dikkat çekti. 2021 yılında, ertelenen tüketim ve yatırımların devreye girmesi ve turizm gelirlerindeki normalleşmeyle birlikte büyümenin yüzde 5.8 olmasını tahmin ettiklerini belirten Bakan Albayrak, "Sonraki dönemde de büyümenin yüzde 5 seviyesinde seyretmesi doğal, Türkiye'nin yüzde 5 büyüme patikasına evrilmesini öngörüyoruz. Bu büyüme hedeflerine ulaşmak için program döneminde her zaman vurguladığımız şekilde ihracata, katma değerli üretime ve istihdama özellikle bu dönemde çok daha fazla yoğunlaşacağız" diye konuştu.

Turizm gelirleri ve altın ithalatı

Yaptıkları hesaplamalara göre, Covid-19 salgınının net turizm gelirleri üzerindeki azaltıcı etkisinin 25 milyar dolar, net altın ithalatı üzerindeki yukarı yönlü etkisinin ise 12 milyar dolar seviyesinde olduğunu söyleyen Bakan Albayrak, şu değerlendirmelerde bulundu: "Altın ithalatını bir ithalat olarak görmüyorum. Altın sermaye malı. Bir tüketim malı değil, alıp tüketmiyorsunuz. Koyuyorsunuz sermaye olarak. Geçici etkiler hariç bakıldığında, 2020'de 12.4 milyar dolar, yani milli gelirimizin yüzde 1.7'si kadar cari fazla verdiğimizi hesaplıyoruz. Sadece altının ve turizmin normal performansına baktığımızda 2020 normal şartlar altında cari fazla vererek kapattığımız bir yıl olarak geçecekti. Altını koyduğumuzda da sadece turizm normal performansla gerçekleşmiş olsaydı 0.1'lik bir artıyla yine cari fazla vererek kapatacağımız bir yıl olacaktı. Cari işlemler dengesinin GSYH'ye oranının 2021 ve 2022 yıllarında sırasıyla yüzde 1.9 ve yüzde 0.7 olarak açık vermesini, program dönemi sonunda ise bu atılan adımların, stratejik reformların da etkisiyle fazlaya dönmesini, kalıcı bir şekilde dönüşüm noktasında fazlaya dönmesini öngörüyoruz."

Gaz keşfinin enerji ithalatına etkisi

2021 yılında yenilenecek kontratlardaki doğal gaz fiyatlarının doğal gaz keşfi

kaynaklı olarak daha uygun düzeylerde oluşmasının enerji ithalatına olumlu yönde katkı yapacağını belirten Bakan Albayrak, gelecek yıllarda 30 milyar metreküpün üzerinde neredeyse doğal gaz kontratlarında yenilenme olacağını ifade etti. Bakan Albayrak, sözlerini şöyle sürdürdü: "1990'ların o meşhur 25-30 yıllık kontratlarının sonuna geliyoruz artık. İşte bunun etkisiyle ve bunun yanında doğal gaz keşif kaynaklarının, Karadeniz'deki güzel haberin de etkisiyle birlikte önümüzdeki dönemde çok daha uygun düzeylerde oluşan enerji ithalatı fiyatlarıyla inşallah bu sürecin sonunda enerji ithal eden değil, bir de bakmışsınız enerji ihraç eden bir Türkiye'den söz ediyoruz ki Türkiye oraya gidiyor. Bu toplam Türkiye'nin cari dengesine inanılmaz olumlu yönde katkı yapacak."

Bakan Albayrak, Türk Eximbank'ın yeni yaklaşımının, Türkiye Kalkınma ve Yatırım

"YENİ EKONOMİ PROGRAMI, ÖZEL SEKTÖRÜMÜZE HEYECAN VE MORAL VERDİ"

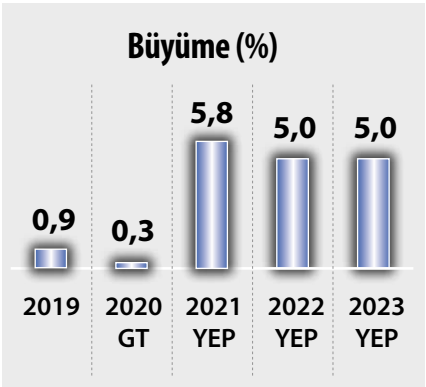
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan ve 2021-2022-2023 yıllarını kapsayan yeni ekonomi programı değerlendirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Programda özel sektörün öne çıkarılarak girişimciliğe, teknolojiye, yüksek katma değerli yurtiçi üretime odaklanılmış olmasıyla, yüzde 5 ve üzerinde yüksek büyümenin hedeflenmesi özel sektörümüze heyecan ve moral vermiştir. Reel sektörü, KOBİ'leri, üreticileri ve yatırımları destekleme yönündeki adımların devam edecek olmasını da ayrıca memnuniyetle karşılıyoruz" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu değerlendirmesinde şu görüşlere yer verdi: "Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Berat Albayrak tarafından açıklanan Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) ekonomideki durum ve küresel gelişmeler doğru tespit ve teşhis edilerek gerçekçi tedbirler ve hedefler ortaya konulmuş durumda.

Programda özel sektörün öne çıkarılarak girişimciliğe, teknolojiye, yüksek katma değerli yurtiçi üretime odaklanılmış olmasıyla, program döneminde (2021-2023) yüzde 5 ve üzerinde yüksek büyümenin hedeflenmesi özel sektörümüze heyecan ve moral vermiştir.

Reel sektörü, KOBİ'leri, üreticileri ve yatırımları destekleme yönündeki adımların devam edecek olmasını da ayrıca memnuniyetle karşılıyoruz. Planlanan adımların Türkiye'yi Cumhuriyetimizin 100. yılı olan 2023'e hazırlayacak bir yol haritası görevi üstlenerek yeni normale dönüş ve uyum için yol gösterici olacağını, böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlayacağını düşünüyoruz.

Tüm dünyada sıkıntılı bir süreç yaşandığı bu dönemde, programın önümüzü daha net görmemizi ve ekonomik aktiviteye ivme sağlayacağına, ülkemizi küresel ölçekte öne çıkaracağına inanıyoruz. Türkiye inşallah bu süreçte kararlı bir şekilde hayata geçireceği değişim ve dönüşümle yılda ortalama yüzde 5 büyüyen, enflasyonunu kademeli olarak düşüren, cari dengesinde önemli bir başarı elde ederek finansal istikrarını güçlendiren, istihdamını artıran, daha rekabetçi, daha yüksek katma değerli, daha güçlü bir ekonomi haline gelecektir. Bizler de Türk iş dünyası olarak ülkemizin hedefleri doğrultusunda tüm gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz."

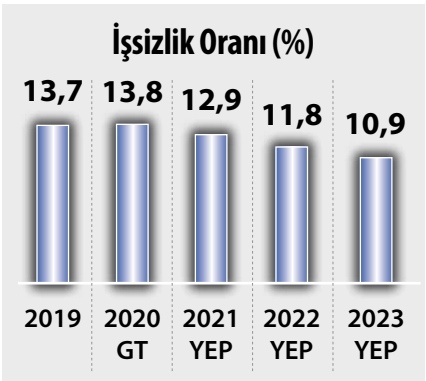
Bankası'nın yeni odak alanları ile KOBİ'leri desteklemek, küresel tedarik zincirindeki payını ve e-ihracatı artırmak olduğunu söyledi. İş dünyasının Türk Eximbank'ın ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'nın yeni yaklaşımlarından pek haberinin olmadığına dikkat çeken Albayrak, "Mektup getir- iş yap'... Bu modelden çoktan çıkıldı" dedi.

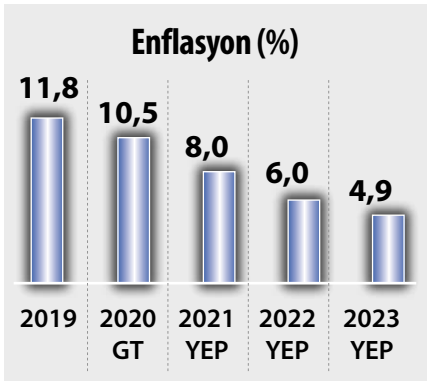
12 ay turizme geçişle çeşitlilik artırılacak

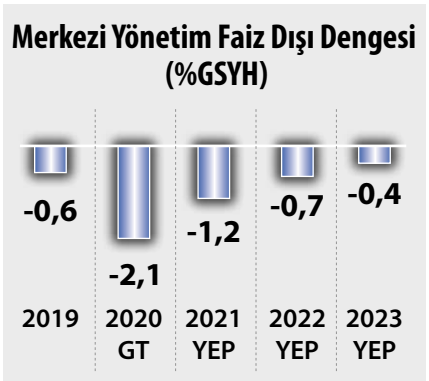
Özellikle madencilik alanında katma değerli üretime yönelik yatırımlara da önem vereceklerini ifade eden Bakan Albayrak, turizm alanındaki çalışmalar hakkında şunları kaydetti: "Turizm gelirlerimizi artırmak için 12 ay turizme geçişle turizmde çeşitliliği artırarak, güvenli turizm sertifikasyonunu sürekli ve kalıcı hale getireceğiz. Bu konuda Turizm Bakanımızla çok yoğun bir mesai ortaya koyuyoruz."

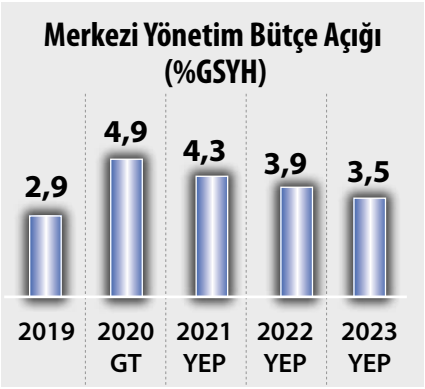
Bakan Albayrak, Devlet Malzeme Ofisi'nin (DMO) merkezi satın almadaki rolünün genişletilmesiyle müthiş olumlu neticeler almaya başladıklarını söyledi. Böylece alımların yüzde 30-40 daha ucuz olduğunu belirten Bakan Albayrak, sağlık sektöründeki sorunun da bugün, yarın biteceğini ve imzaların atılacağını ifade etti. Bakan Albayrak, şunları kaydetti: "Tahsilatlar, alacaklar, gelirler, giderler, sektörün yerleştirmeyle birlikte dönüşümü DMO'nun görevlerinden bir tanesi olacak. Aynı enerjide yaptığımız yerlileştirme modelini sağlık alanında da DMO eliyle yerlileştireceğiz, hem tahsilat hem ucuzluk hem Ar-Ge'nin de Türkiye'ye bu manada dönüşümü ile müthiş bir dönüşüm hikayesi yaşayacağız. Bunun yanında tek hazine hesabının genişletilmesi gibi adımlarla hedeflerimizi destekleyecek adımları atacağız."

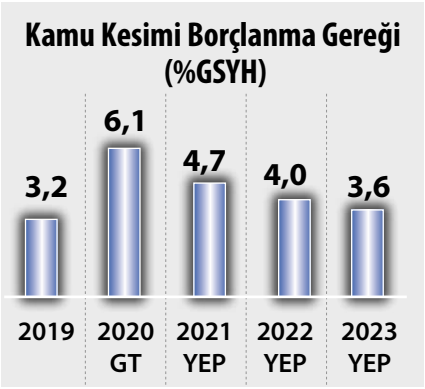
Bakan Albayrak, sözleşmeli tarım ve girdi finansmanı ile gıda fiyatlarında istikrar sağlanacağının altını çizdi. Tarımsal üretim maliyetlerini düşürmek, çiftçilerin gelirini garanti altına almak ve gıda fiyatlarında istikrara katkı sağlamak için girdi finansma-

nı ve avans mekanizmasını uygulamaya koyacaklarını dile getiren Bakan Albayrak, pilot uygulamayı hali hazırda TÜRKŞEKER ile başlattıklarını ve çok olumlu dönüşler aldıklarını söyledi. Bakan Albayrak, yıl sonuna kadar birçok üründe bu kapsamı genişleteceklerini belirterek, "Bu modelin çok güzel sonuçlar vereceğini şimdiden müjdeleyebilirim. Çiftçilerimiz açısından da fiyat istikrarı açısından da" ifadelerini kullandı.

Katılım sigortacılığı yaygınlaştırılacak

"Salgın kaynaklı belirsizlik dönemi etkisi ile özel sektörün çekingen kalabileceği yatırımlarda kamunun sürükleyici rol üstlendiği bir dönem göreceğiz" diyen Bakan Albayrak, "Bu kapsamda artış, demiryolu yatırımları, sulama projeleri, eğitim, Ar-Ge harcamaları, yeni OSB'lerin desteklenmesi ve üniversite araştırmalarında gerçekleşecek. Ayrıca, sürekli ve kalıcı gelir kaynakları ile vergi tahsilatında etkinliğin artırılmasını, ekonomide kayıt dışılığın azaltılmasını, teşvik sisteminin verimliliğinin artırılmasını sağlayacak politikaları devreye alacağız" şeklinde konuştu.

Katılım finans alanında uluslararası standartlara uyum sağlanacağını ve katılım sigortacılığının yaygınlaştırılacağını anlatan Bakan Albayrak, şunları kaydetti: "Nasıl ki sigortacılık sektöründe bir değişim sürecini başlattık, çok net şunu söyleyeyim, katılım finans, katılım bankacılığı alanında önümüzdeki üç yıllık süreçte çok büyük bir değişim ve dönüşüm sürecine de şahitlik edeceğiz.

Sadece Türkiye ve bölgesindeki katılım bankacılığı, katılım finans potansiyeli değil, küresel anlamda da İstanbul Finans Merkezi'ne entegre olmuş, bölgenin ve dünyanın önemli bir katılım finans merkezi olması noktasında da çok güçlü adımları bu program döneminde atacağız. Yakın süreçte zaten göreceksiniz, bu çerçeveyi de koruyacağız. Ülkemizde finansal teknolojilerin yaygınlaştırılmasına yönelik kapsamlı bir strateji dokümanı ve eylem planı hazırlanacaktır. Finansal kapsayıcılığın artırılması, TL bazlı finansal ürünlerin teşvik edilmesi, dolarizasyonun azaltılması, İFM Merkezli Zenginleştirilmiş Kümelenme Modeli'nin uygulanması diğer adımlarımız olacak."

HEDEFLER

Programda bu yıl için büyümenin yüzde 0,3 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülürken, bu göstergeye ilişkin hedefler 2021 için yüzde 5,8, 2022 ve 2023 yılları için de yüzde 5 olarak belirlendi.

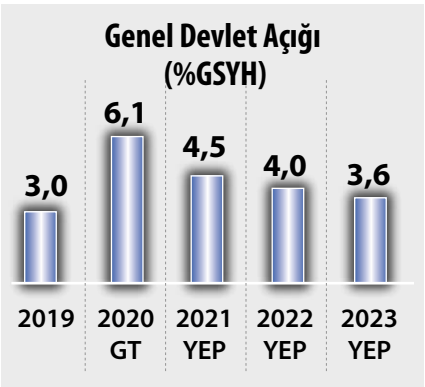
Bu yıl yüzde 10,5 düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilen enflasyonun ise gelecek 3 yılda kademeli düşürülmesi hedeflendi. Bu kapsamda programda enflasyon hedefleri 2021 için yüzde 8, 2022 için yüzde 6 ve 2023 için yüzde 4,9 şeklinde yer aldı.

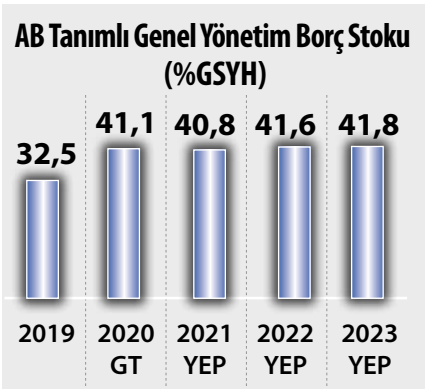
İşsizlik oranının bu yıl yüzde 13,8 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülen programda, bu oranın 2021'de yüzde 12,9'a, 2022'de yüzde 11,8'e ve 2023'te yüzde 10,9'a düşürülmesi hedeflendi.

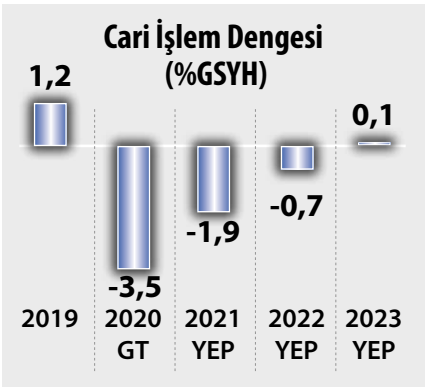
Programda, cari işlemler açığının milli gelire oranının bu yıl yüzde 3,5 düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edildi. Söz konusu göstergeye dair hedefler programda 2021 için yüzde 1,9 ve 2022 için yüzde 0,7 düzeyinde yer alırken, 2023'te ise milli gelirin yüzde 0,1'i oranında cari fazla verilmesi amaçlandı.

Bu yıl 702 milyar dolar olacağı öngörülen milli gelirin, 2021'de 735 milyar dolara, 2022'de 801 milyar dolara ve 2023'te 875 milyar dolara ulaşacağı hedefine de programda yer verildi.

Programda ayrıca bütçe açığının milli gelire oranının bu yıl yüzde 4,9 düzeyinde gerçekleşeceği, gelecek 3 yılda ise bu göstergenin sırasıyla yüzde 4,3, yüzde 3,9 ve yüzde 3,5'e düşürülmesi hedeflendi.

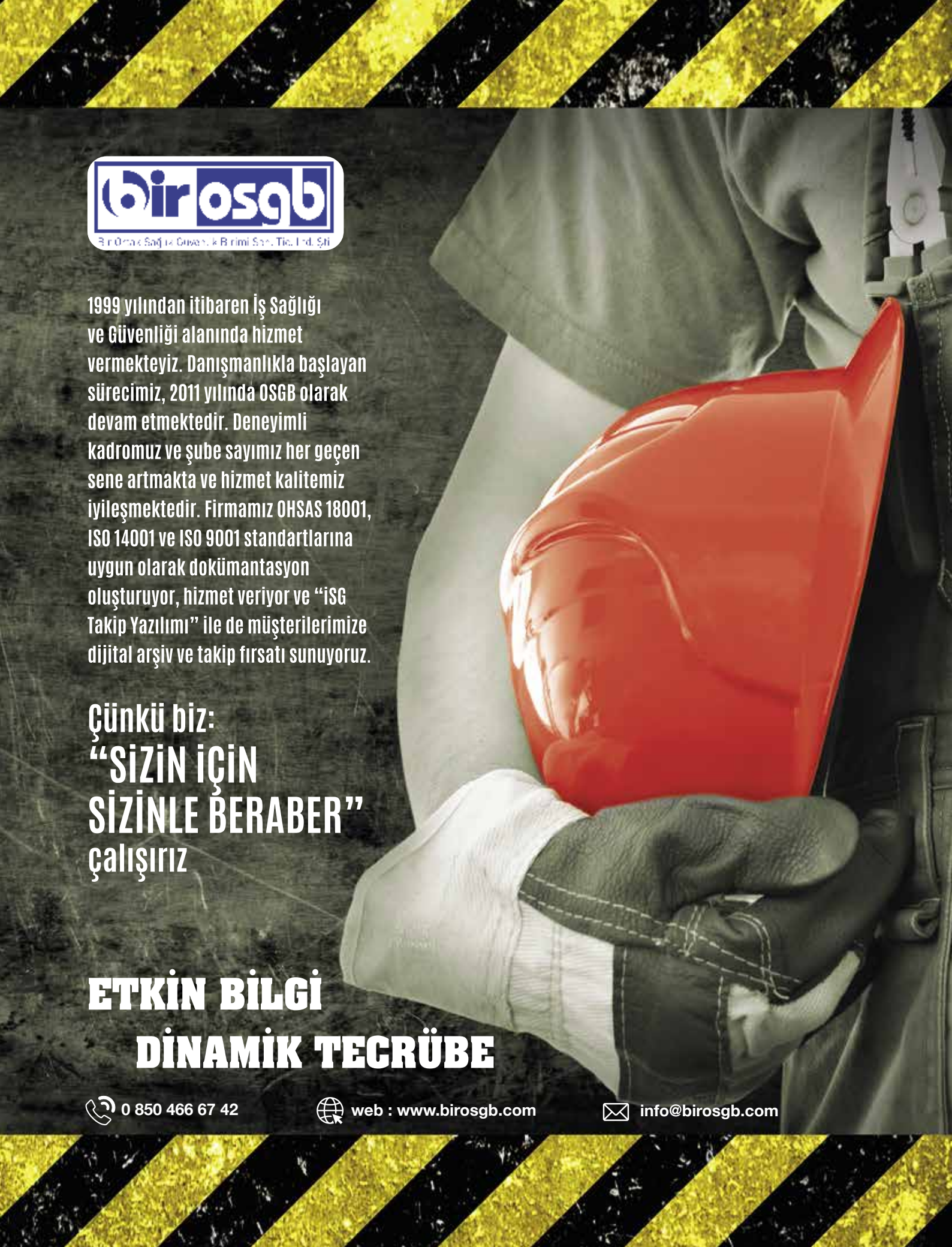

TEMEL EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER

	2019	2020(1)	2021(2)	2022(2)	2023(2)
BÜYÜME					
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	4.320	4.851	5.644	6.310	7.021
GSYH (Milyar Dolar, Cari Fiyatlarla)	761	702	735	801	875
Kişi Başına Gelir (GSYH, Dolar)	9.213	8.381	8.661	9.317	10.033
GSYH Büyümesi (Reel, %)	0,9	0,3	5,8	5,0	5,0
Toplam Tüketim(3)	2,1	1,1	4,5	4,4	4,1
Kamu	4,8	5,2	-2,2	2,3	1,2
Özel	1,7	0,4	5,7	4,8	4,6
Toplam Sabit Sermaye Yatırımı(3)	-12,4	-2,2	6,2	7,0	7,1
Kamu	-27,9	-0,2	14,2	-7,2	8,4
Özel	-10,0	-2,4	5,1	9,0	6,9
Toplam Yurtiçi Tasarruf / GSYH	26,0	25,1	24,9	26,7	28,3
Kamu	0,0	-3,2	-1,6	-1,2	-0,7
Özel	26,0	28,3	26,5	28,0	29,0
Toplam Yatırım-Tasarruf Farkı / GSYH(4)	1,2	-3,5	-1,8	-0,6	0,2
Kamu	-3,5	-6,3	-5,2	-4,4	-4,0
Özel	4,7	2,8	3,3	3,9	4,2
Toplam Yurtiçi Talep Katkısı	-1,5	5,3	3,8	4,9	4,8
Net İhracatın Büyümeye Katkısı	2,4	-5,0	2,0	0,2	0,2
İSTİHDAM					
Nüfus (Yıl Ortası, Bin Kişi)	82.579	83.710	84.856	86.017	87.195
İşgücüne Katılma Oranı (%)	53,0	49,6	51,2	51,7	52,4
İstihdam Düzeyi (Bin Kişi)	28.080	26.733	28.331	29.496	30.742
İstihdam Oranı (%)	45,7	42,7	44,	45,6	46,7
İşsizlik Oranı (%)	13,7	13,8	12,9	11,8	10,9
DIŞ TİCARET (GTS)					
İhracat (fob) (Milyar Dolar)	180,8	165,9	184,0	198,0	214,0
İthalat (cif) (Milyar Dolar)	210,3	204,0	223,3	240,0	256,0
Ham Petrol Fiyatı - Brent (Dolar/Varil)	64,0	42,4	52,0	56,2	57,6
Enerji İthalatı (Milyar Dolar)	41,7	29,6	36,9	40,5	40,8
Dış Ticaret Dengesi (Milyar Dolar)	-29,5	-38,1	-39,3	-42,0	-42,0
Dış Ticaret Hacmi / GSYH (%)	51,4	52,7	55,4	54,7	53,7
CARİ İŞLEMLER DENGESİ					
Seyahat Gelirleri (Milyar Dolar)	29,8	10,3	19,8	29,8	35,0
Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)	8,8	-24,4	-13,9	-5,4	1,3
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	1,2	-3,5	-1,9	-0,7	0,1
Altın Hariç Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)	18,1	-3,3	-4,6	3,4	9,6
Altın Hariç Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	2,4	-0,5	-0,6	0,4	1,1
ENFLASYON					
GSYH Deflatörü	13,9	11,9	9,9	6,4	5,9
TÜFE Yıl Sonu % Değişim	11,8	10,5	8,0	6,0	4,9

Not: (1) Gerçekleşme tahmini, (2) Program, (3) Zincirlenmiş hacim endeksi, yüzde değişme, (4) Toplam tasarruf-yatırım farkı ile cari açık arasındaki fark, milli gelir hesaplamalarında ihracat ve ithalat ağırlıklı döviz kuru kullanılmasından kaynaklanmaktadır.

birosgb
1999 yılından itibaren İş Sağlığı ve Güvenliği alanında hizmet vermekteyiz. Danışmanlıkla başlayan sürecimiz, 2011 yılında OSGB olarak devam etmektedir. Deneyimli kadromuz ve şube sayımız her geçen sene artmakta ve hizmet kalitemiz iyileşmektedir. Firmamız OHSAS 18001, ISO 14001 ve ISO 9001 standartlarına uygun olarak dokümantasyon oluşturuyor, hizmet veriyor ve "iSG Takip Yazılımı" ile de müşterilerimize dijital arşiv ve takip fırsatı sunuyoruz.
Çünkü biz:
"SİZİN İÇİN SİZİNLE BERABER"
çalışırız
ETKİN BİLGİ
DİNAMİK TECRÜBE
0 850 466 67 42
web : www.birosgb.com
info@birosgb.com